

Colecția VASILE GHERMAN

Obiceiuri de Paști în Maramureș

DRAGOMIREȘTI

În noaptea Învierii, fetele nemăritate din Dragomirești duc lumânări preoților. De regulă, acestea își propun să se mărite în cursul acestui an. Dacă preotul umblă în biserică cu lumânarea adusă de ele, se crede că dorința lor se va împlini. Slujba Învierii la Biserica ortodoxă din comună (preoți Ciprian și Gheorghe Magdău) și la Biserica greco-catolică (preot Vasile Hotico) începe la ora 24. Dimineața, în jurul orei 8, are loc Sfânta Liturghie din ziua de Paști, după care preoții sfințesc bucatele. La mănăstire, starețul Șofronie oficiază slujba Învierii la ora 24, după care continuă cu sfințirea bucatelor.

OCNA ȘUGATAG

A treia zi de Paști femeile merg la stropit.

În Ziua de Paști, localnicii din Ocna Șugatag se duc la biserică cu pasca, iar preotul le sfințește bucatele (mielul umplut, cozonacii, vinul, ceapa verde, usturoiul, ouăle fierte, hreanul, sarea etc.). Fiecare familie își pregătește coșarca încă de cu seară. La sfințit se duce doar strictul necesar, adică numai ce se pune pe masă în dimineața de Paști, după ce s-au întors de la Înviere. Un alt obicei de prin partea locului este culcușul din fân pregătit de părinți, lângă un copac, în care se pun ouă roșii, dulciuri și jucării. Când se adună toată familia, se spune "acolo a ouat iepurașul". A doua zi de Paști, bărbații, după ce ies de la slujba religioasă, își stropesc cu parfum soțiile, fiicele, mamele, după care se duc pe la rude și cunoștințe, făcând același lucru. Fetele îi servesc pe udători cu mâncare și băutură și le pun câte un buchet de violete în piept. A treia zi de Paști este rândul femeilor să meargă la udat, dar asta se face doar între prietenii de familie.

STRÂMTURA

De Paști, clopotarul satului învață cetățenii să tragă clopotele.

Și în Strâmtura, Sfânta Slujbă a Învierii începe la ora 24. Preotul ortodox Vasile Cupșinar oficiază Liturghia din ziua de Paști la ora 10, după care sfințește bucatele pe care creștinii le aduc în coșuri. După ce servesc masa pascală în familie, localnicii se delectează cu jocuri specifice locului, cum ar fi "ghîțu" (un grup de fete ascund un bețișor în palmă, iar cei aflați în jurul lor trebuie

să-l găsească pentru a nu fi pedepsiți). Cetățenii care vor să învețe să tragă clopotele au posibilitatea să o facă în ziua de Paști, când clopotarul satului îi ajută. La ora 16.00, totul se termină, fiindcă începe vecernia, iar credincioșii intră în biserică să se roage.

ȘIEU

După masa de Paști, primul sătean care trage clopotele este vestit în sat. Slujba Învierii Domnului începe duminică dimineața, la ora 5.00, după care preotul Vasile Magdău sfințește bucatele și îi binecuvântează pe cei prezenți. Apoi credincioșii se îndreaptă spre case cu bucatele sfințite, din care mănâncă toți membrii familiei. Peste câțiva timp, revin la biserică pentru a trage clopotele. Cel care trage primul clopotul este vestit în sat. Acest obicei simbolizează faptul că sătenii sunt sătui de mîncarea de Paști (de dulce, cum se spune în popor), după ce au postit timp de 7 săptămâni. Mihai Dunca, localnic, ne-a spus că la prânz toți credincioșii se adună pentru a se distra (bat mingea, ciocnesc ouă și se joacă în cărți) până la ora 16, apoi toată suflarea satului participă la slujba de Vecernie.

Grăbește-te încet.

- Hai, mândră, să tăiem pomu
Să nu știe tot omu.
- Lasă, bade, pomu-n pace,
Să vedem ce poame face.
De a face poame bune,
Ne-om găta ș-om mere-n lume;
De a face poame rele,
Ne-om lăsa, bade, n-om mere.

OH, MY DEAR, FROM OUR LOVE

Oh, my dear, from our love so still,
A tree has sprouted down on the hill.
Let's cut it quickly from the hill
slope
For it could tell them about our
hope.
Let it stay there, my dear swain,
To see the fruit it bears in shame.
If the fruit's sweet, if the fruit's
good
We will leave behind the wood.
If the fruit is bad and bitter
We'll cut it down from there.

2490

PENTRU TINE, BADE DRAG

Pentru tine, bade drag,
Multe-aud și multe trag;
Pentru tine, mândruluc,
Multe-aud și multe duc.
Pentru mândru, bată-l para,
Mi-am lăsat locu și țara
Și binele și ticneala.
Pentru mândru, bată-l focul,
Mi-am lăsat casa și locul
Și binele și norocul.

FOR YOUR SAKE, MY DEAR LOVER

For your sake, my dear lover,
Much I must endure and suffer.
Just for you, my handsome love,
I bear burdens and my keep shut
my mouth.
For your sake, for you alone,
I've left my place and my sweet
home.
I've left my place, my country
too,
My peace of heart, to be with you.
Because of my lover, may he in
fire burn
I'll never be able to return.
For I've left my place to be only
his,
My luck, my home, my
happiness.